

מסורת הש"ס

6) וקדושתו ל' פה... 7) ומניח כו'... 8) ופסחיה קדו... 9) כריתת כו'... 10) ונזיל מי איכא... 11) גי' רמ' ודמי יוכל... 12) לקדק מפתן דאין חייבת... 13) דלרבי... 14) חייבת דלרבי... 15) דאין מנטרפות...

גליון הש"ס

גמ' אבר רבא באי קודיא... דאין מנטרפות...

מוסף רש"י

שהרי תנופה שירי מצוה היא... דלא מעבכא... דאמר רבא... דאמר רבא... דאמר רבא...

לולב הגזול פרק שלישי סוכה

לח

עין משפט
נר מצוה

פד א מ"י פ"ו מ"ל' לולב... 1) לולב י פגן עשין מד... 2) טושי"ש אר"י פ"י מרנב... 3) עשין כ... 4) ב ג מ"י פ"ג מ"ל'... 5) מטפה הלכה ד... 6) טושי"ש אר"י פ"י מרנב עשין ג... 7) ד מ"י פ"ה מ"ל'... 8) כריתת לולב פו פמנ... 9) עשין טו...

רבינו תנאל

מתני' מי שבא בדרך ואין בידו לולב, כשיכנס לביתו נוטלו על שלחנו כו'. אלמא מפסיק סעודתו ונוטל. איני והתן שכבת בפרק ראשון לא יכנס לאכול ספור לפניו עד שיחפלו, וקמי' אם התחילו אין מפסיקין. ושני' אי איכא שהות בינו כד' לאכול ולתפוד סעודתו ואחר כך כחפלו, אינו מפסיק. ואם אין שהות בינו כחפלו, ואם אין ברליכא שהות בינו, ואתא רבא ושני' שניא אמינא, ואמר לא שיל לן בין מצוה דאורייתא למצוה דרבנן, הלא הבריא ענינו מפסיקין לקרית שמע ואין מפסיקין לתפלה. הלכך לולב דאדאורייתא מפסיק, תפלה דרבנן לא מפסיק. אלא מתני' היא גופא קשיא, קמי' כשיכנס לביתו נוטלו על שלחנו, אלמא מפסיק. והרי הני דהיכא דליכא למיעוטי לא מייערבי בהולך בתוך החמס למקום שגא חסס ועוד דהתם קמי' השכים ללכת לדרך שמצוה הולך לקרוא חסס ונוטל לולב קודם שילא אלל הכא קמי' מי שגא בדרך וכשיכנס צביתו נוטל לולב משמע שממקום רחוק נא לבימו: ב"י שהיה עבר ואשה. משמע כאן דלשה פטורה מהלל דסוכות וכן דערתא בימי' משום דמלוה שזומן גרמא היא אש"י דבהלל דלילי פסחים משמע בפרק ערבי פסחים (דף קח). ואגדה שאני הלל דפקח דעל הנס צא

מאי קושיא ד"טא הא דאורייתא והא דרבנן, מימה והרי קידוש היום דאורייתא כדאמר' פ' מי שמנו (בבב"ב דף כ: וטס) נשים חייבות בקידוש היום דבר תורה והא דמשמע בריש נזיר (דף ג:) שהוא מדרבנן אין הוא מדרבנן דדריש לאסור על הין מלוה כיון הרשות וקאמרין מאי היא קידושא ואבדלתא מושבע ועומד הוא ומשני קידוש עלמו דאורייתא ואפי"ה א"ר יוסי בריש ערבי פסחים (דף ק. וטס) דאין מפסיקין ופסקין התם הלכה כר' יוסי בע"ש וכר' יהודה בערב פסח וי"ל דשאני קידוש היום שיכול לקדש ביום כגליה וליכא למיחש לפשיעות' כולי האי ועוד לפי ששוקב כסעודת שבת לא חיישין כולי האי שגא יתעצל בקידוש היום: י"ם טוב שני דרבנן, ואכתי הוה מלי' לשני דלדי ודרי יומא זימניה הוא אלא משום דכולי יומא זימניה הוא חיישין טפי דלמא אמי למיפשע כדאמרין פ"ק דשבת (דף י.) בנמחה אלא משום דכולי יומא זימניה הוא חיישין טפי דלמא אמי למיפשע כיון דקביעה ליה זימנא מירמח ולא אמי למיפשע ערביה כיון דכולי ליליא זמניה לא מרמח ואמי למיפשע ואין לומר משום דהתם ליליא זמן שני וחיישין טפי דא"כ ההוא טעמא ה"ל למימר התם וי"ל דתפלה דריכא שהות ומתעצל בה טפי מנטייל לולב דמי אגזיהיה נפק ביה: מדרקתני' מי שבא בדרך. מימה בפרק פ' תפלת השחר (בבב"ב דף ל. וטס) אמר' השכים ללכת לדרך מציאין לו שופר ותוקע [לולב ומנענע] והיינו ביום טוב וי"ל דהיכא דליכא למיעוטי לא מייערבי בהולך בתוך החמס למקום שגא חסס ועוד דהתם קמי' השכים ללכת לדרך שמצוה הולך לקרוא חסס ונוטל לולב קודם שילא אלל הכא קמי' מי שגא בדרך וכשיכנס צביתו נוטל לולב משמע שממקום רחוק נא לבימו: ב"י שהיה עבר ואשה. משמע כאן דלשה פטורה מהלל דסוכות וכן דערתא בימי' משום דמלוה שזומן גרמא היא אש"י דבהלל דלילי פסחים משמע בפרק ערבי פסחים (דף קח). ואגדה שאני הלל דפקח דעל הנס צא

שירי מלוה. מלוה שהיא שירים שאינה עיקר לעכב כפרה אש"י כ חשבה היא לעכב את הפורענות: שהרי תנופה שירי מלוה היא. ואינה מעכבת כדמתיבא בתורה כהניס ומיימתי' לה בגמרא דיומא (דף ה.) לתנופה לכפר וכו' תנופה מנכרת והלא אין כפרה אלא כדס' אלא שאס' עשאה לתנופה שירי מלוה כשיריה ולא עשאה מעלה עליו הכתוב כאלו לא עשה מן המוכרח וכיפר כלומר אש"י כ יפיר שאין לרין להניא קרבן אחר: וכן לולב. מוליך ומביא מעלה ומוריד: ממטי ליה. מוליך: ומייסי. מביא: גירא בעיניה דפענא. הרי זה לך נעניו של שטן שרואה נעניו שאין בו כח לנתק מעליו עול מצות: ולא מלפא היא. אין נכון לומר כן: לאגורי'. שיתגרה בו שטן שהוא זכר הרע וישאנו לתעות מעל קונו וימסור עלמו על הדבר: מתני' יטול על שלחנו. אם שגא ולא נטל קודם אכילה נרין להפסיק סעודתו ויטול לולב: גמ' אם הסמילו אין מפסיקין. גבי תפלת המנחה מנן לה בנמכת שבת לא ישכ' אדם לפי הספר ולא יכנס לא לאכול ולא לדון ואס' התחילו קודם המנחה ומשכה סעודתו והניע זמן המנחה אין מפסיקין אין נרין להפסיק סעודתו ולהתפלל: הא דליכא שהות ביום. התם נדליכא שהות להתפלל אחר שגמרו סעודתם ומתני' דהכא נדליכא שהות שממך סעודתו עד שתחשך: ומאי קושיא. דתפלה לולב דליטריך רב ספרא לשניי ענה דלמא מרזייהו נדליכא שהות וגבי לולב מפסיקין דמלאורייתא הוא אלא תפלה דרבנן: אלא אי קשיא. דליטריך רב ספרא לשניי היא גופא קשיא לולב אלולב רישא דקמי' מפסיק וסיפא משמע ימתין אס' ירעה שהרי יש לו שהות כל היום: דלמא מלוה לאפסוקי. שגא ישכח ויפשע: אלא אמר ר' ירמ' לעולם. כי ליטריך רב ספרא לשניי משום קושיא קיימיתא ליטריך: מתני' מקרין אסו. כך היו נוהגין אחד קורא את ההלל ומזיזא את הרבים ואס' היה עבד או אשה או קטן הוזיל ואין מחויב בדבר אין

מזיזא את המחויב מדי חובתו הלכך עונה אחריו כל מה שהוא אומר: ופסול לו מאירה. שלא למד ואס' למד תבא לו מאירה שמצוה את קונו לעשות שלוחים כאלה: עונה אחריו הללויה. על כל דבר שהוא אומר והכי קמי' לה בנמכת סוטה (דף י:) כיצד אמרו ישראל שירה ציס כגדול המקרא את ההלל והס' עונין אחריו הללויה משה אמר אשירה לה' והס' אומרם אשירה לה' משה אמר כי גאה גאה והס' אומרם אשירה לה' אלמא דעל כל דבר ודברי קאמר דעונין הללויה: לכפול. כל פסוק וסוקו ונהגו כן מפני שיש פרשה שכולה כפולה הודו תפלה וסוף יאמר נא שלשה פעמים קראתי יה ענני במרחב יי' יה' לי' יה' לי' טוב לחסות טוב לחסות סבבני סבבני דחה דחיתי ויהי לי לישועה קול רנה וישועה ימין ה' ימין ה' לא אמות ולמות לא נתני פתחו לי שערי זה השער וגו' אלל מאחור ולמטה אינו (וכופל) והיינו דלמרין לקמן (דף עג.) מוסף לכפול מאחור ולמטה: גמ' באמת אמרו. כל באמת הלכה היא ואין מולך בדבר: כן מברך לאביו. ברכות המזון משהגיע לחינוך דחייב מדרבנן ובמסכת ברכות פרק מי שמנו (דף כ:) מוקים לה כגון שלא אלל אביו אלא כות או כבידה דהו' שיעורא דרבנן דמלאורייתא לא מייחב עד דשבע דכתיב ואלכלא ושבעת וברכת הלכך אמי מדרבנן ומפסיק מדרבנן: שאשמו ובניו מברכין לו. דודאי מתמת שלא למד הוא הלכתא